

IV

(Akte som antagits före den 1 december 2009 enligt EG-fördraget, EU-fördraget och Euratomfördraget)

BESLUT AV EFTAS ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET

nr 205/09/KOL

av den 8 maj 2009

avseende en stödordning för tillfällig rekapitalisering av banker som är sunda i grunden för att främja finansiell stabilitet och utlåningen till realekonomin (Norge)

EFTAS ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET HAR FATTAT DETTA
BESLUT ⁽¹⁾

MED beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ⁽²⁾, särskilt artiklarna 61–63 och protokoll 26,

MED beaktande av avtalet mellan Eftastaterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol ⁽³⁾, särskilt artikel 24,

MED beaktande av artikel 1.3 i del I och artikel 4.3 i del II i protokoll 3 till övervakningsavtalet ⁽⁴⁾,

MED beaktande av övervakningsmyndighetens riktlinjer för tillämpning och tolkning av artiklarna 61 och 62 i EES-avtalet ⁽⁵⁾, särskilt kapitlet om rekapitalisering av finansinstitut under den rådande finanskrisen: begränsning av stödet till minsta möjliga och garantier mot otillbörlig snedvridning av konkurrensen ⁽⁶⁾,

MED beaktande av övervakningsmyndighetens beslut nr 195/04/KOL av den 14 juli 2004 om de genomförandebestämmelser som avses i artikel 27 i del II av protokoll 3 ⁽⁷⁾, och

AV FÖLJANDE SKÅL:

I. SAKFÖRHÅLLANDEN

1. Förfarande

Den 28 april 2009 anmälde de norska myndigheterna i enlighet med artikel 1.3 i del I i protokoll 3 en stödordning för tillfällig

⁽¹⁾ Nedan kallad *övervakningsmyndigheten*.

⁽²⁾ Nedan kallat *EES-avtalet*.

⁽³⁾ Nedan kallat *övervaknings- och domstolsavtalet*.

⁽⁴⁾ Nedan kallat *protokoll 3*.

⁽⁵⁾ Riktlinjer för tillämpning och tolkning av artiklarna 61 och 62 i EES-avtalet och artikel 1 i protokoll 3 till övervaknings- och domstolsavtalet, antagna och utfärdade av Eftas övervakningsmyndighet den 19 januari 1994, offentliggjorda i EGT L 231, 3.9.1994, s. 1, och EES-supplementet nr 32, 3.9.1994, s. 1. Nedan kallade *riktlinjerna för statligt stöd*. Den uppdaterade versionen av riktlinjerna för statligt stöd offentliggörs på övervakningsmyndighetens webbplats: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽⁶⁾ Nedan kallade *riktlinjerna för rekapitalisering*.

⁽⁷⁾ Beslut nr 195/04/KOL av den 14 juli 2004, offentliggjort i EUT L 139, 25.5.2006, s. 37 och EES-supplementet nr 26, 25.5.2006, s. 1, ändrat genom beslut nr 319/05/KOL av den 14 december 2005, offentliggjort i EUT C 286, 23.11.2006, s. 9 och EES-supplementet nr 57, 23.11.2006, s. 31.

rekapitalisering av banker som är sunda i grunden för att främja finansiell stabilitet och utlåningen till realekonomin (diariern 516522) ⁽⁸⁾.

2. Syftet med stödåtgärden

De norska myndigheterna har förklarat att det råder avsevärd osäkerhet kring den norska ekonomins utveckling och utvecklingen av bankernas policy och verksamhet när det gäller utlåning. Det finns ett starkt ömsesidigt beroende mellan realekonomin och finanssystemet. Önskan att minska riskerna inför hotet av ökande förluster kan leda till att bankerna beviljar färre krediter. Effekten av den minskade externa efterfrågan på den norska ekonomin förvärras i och med att utlåningsvillkoren skärps för företag och hushåll, vilket i sin tur hämmar investeringarna och aktiviteterna i realekonomin och förvärrar de negativa följderna av den allmänna ekonomiska nedgången.

De norska myndigheterna har uppgett att undersökningar om utlåning som genomförts av den norska centralbanken (*Norges Bank*) och finansinspektionen (*Kredittilsynet*) visar att bankerna har skärpt kreditvillkoren avsevärt, särskilt för företagslån. Undersökningarna visar även att kapitaltäckningen är en viktig fråga för bankerna när de ser över sin utlåningspolicy. De norska bankerna är för närvarande finansiellt sunda, men de måste stärka sitt kärnkäpital för att kunna upprätthålla en normal kreditgivning.

I december 2008 rekommenderade Norges Bank att regeringen skulle vidta åtgärder för att förbättra bankernas soliditet i syfte att öka utlåningen till realekonomin. Denna rekommendation fick stöd av Kredittilsynet.

De norska myndigheterna har förklarat att några av de större norska bankerna har relativt låga kärnkäpitaltäckningskvoter och måste rekapitaliseras för att kunna fortsätta sin utlåning till realekonomin ⁽⁹⁾. Mindre banker med höga kapitaltäckningskvoter kan också behöva extra kärnkäpital för att kunna upprätthålla eller öka utlåningen i enlighet med den anmälda stödordningen. De norska myndigheterna uppskattar att vissa små banker kan ha mer begränsade möjligheter att finansiera sig

⁽⁸⁾ Nedan kallad *rekapitaliseringsordningen*.

⁽⁹⁾ I slutet av 2008 fanns det 121 norska sparbanker och 18 norska kommersiella banker. Omkring 77 % av de norska bankerna hade kapitaltäckningskvoter på över 12 %. Dessa var emellertid främst mindre sparbanker och stod endast för cirka 11 % av de sammanlagda banktillgångarna. Däremot hade ett mycket begränsat antal banker en kapitaltäckningskvot under 7 %.

själva och att de kan ha en relativt snäv utlåningsportfölj. Följaktligen är de mer exponerade för likviditetsrisker än banker med en bredare affärsbas. Även om dessa mindre banker ursprungligen hade högre kapitaltäckningskvoter kan detta leda till att deras kärnkaptital urholkas lättare än andra bankers. De norska myndigheterna anser följaktligen att både situationen inom banksektorn och utsikterna för den norska ekonomin kräver ett statligt ingripande för att rekapitalisera finansiellt sunda banker i syfte att återupprätta finansiell stabilitet och främja utlåningen till realekonomin.

Syftet med stödordningen är att skjuta till klass 1-kapital⁽¹⁰⁾ till bankerna för att stärka dem och förbättra deras förmåga att upprätthålla ordinarie utlåningsverksamhet. Stödordningen är endast öppen för banker som är sunda i grunden och har enligt de norska myndigheterna utformats för att nå målet att säkra utlåningen till realekonomin och samtidigt minimera snedvridningen av konkurrensen.

Enligt rekapitaliseringsordningen har en statlig finansfond (*Statens finansfond*)⁽¹¹⁾ inrättats för att tillfälligt skjuta till klass 1-kapital till norska banker⁽¹²⁾. Enskilda banker måste ansöka om tillskott från fonden av antingen hybridsäkerheter eller preferenskapitalinstrument. Villkoren ska fastställas i ett avtal mellan fonden och den enskilda banken, där de exakta villkoren för rekapitaliseringen anges (t.ex. nominellt värde, belopp, ersättning och incitament).

3. Nationell rättslig grund för stödåtgärden

Den nationella rättsliga grunden för inrättandet av fonden är *Lov 6. mars 2009 nr. 12 om Statens finansfond*. En genomförandeföreskrift om fonden och dess verksamhet kommer också att antas⁽¹³⁾.

4. Budget och varaktighet

Under 2008 genomförde Norges Bank ett makroekonomiskt stresstest av de sex största norska bankerna. Testet visade ett negativt scenario där resultatet var att bankerna skulle göra förluster på i genomsnitt 2,3 % av sina riskvägda tillgångar. På grundval av detta test uppskattade Norges Bank att behovet av rekapitalisering av de tio största bankerna skulle uppgå till

⁽¹⁰⁾ Ur tillsynsmyndigheternas synvinkel är klass 1-kapital (tier 1-kapital) den viktigaste åtgärden för att öka en banks finansiella styrka. Klass 1-kapital är sammansatt av kärnkaptital, som främst består av stamaktier och reserver (eller kvarhållna vinstmedel), men kan även omfatta oinlösbara icke-kumulativa preferensaktier.

⁽¹¹⁾ Nedan kallad *fonden*.

⁽¹²⁾ Begreppet "norska banker" omfattar norska banker som ägs av utländska banker, men omfattar inte utländska bankers filialer i Norge, andra kreditinstitut än banker eller andra typer av finansinstitut.

⁽¹³⁾ Nedan kallad *föreskriften*.

34 miljarder norska kronor. Baserat på resultaten av testet har tillräckliga medel (50 miljarder norska kronor, omkring 5,1 miljarder euro) anslagits för fonden.

Stödordningen ska vara tillfällig och reglerna planeras träda i kraft i maj 2009, med en period på sex månader för fonden att sluta avtal med de banker som ansöker om rekapitalisering. Sista datum för att inlämna ansökningar till fonden kommer att sättas 6 veckor före utgången av denna sexmånadersperiod för att ge fonden tid att ingå avtal med de sökande bankerna innan perioden löper ut i november 2009. Under denna tid kommer de norska myndigheterna även att överväga om åtgärden kommer att behövas för en längre tidsperiod, och om så blir nödvändigt kommer ordningen att anmälas på nytt.

5. Rekapitaliseringsordningen

5.1 Stödmottagare

De norska myndigheterna har förklarat att endast norska banker som är finansiellt sunda är stödberättigade enligt den anmälda ordningen.

Kreditillsynet kommer att fungera som en "spärr" och bedöma om en bank är stödberättigad enligt ordningen⁽¹⁴⁾. Som en del av sina ordinarie tillsynsfunktioner kommer Kreditillsynet att motta information från varje bank om låneportföljer och andra faktorer i bankernas balansräkningar, affärsplaner samt bankens egna bedömningar av framtida riskfaktorer. När en bank ansöker till fonden om ett kapitaltillskott kommer Kreditillsynet att bedöma om banken är stödberättigad enligt ordningen. Enligt paragraf 2 i föreskriften består detta test i att "banken uppfyller kravet på kärnkaptitaltäckning med god marginal, även med beaktande av den sannolika utvecklingen inom en nära framtid". Enligt de norska myndigheterna kommer Kreditillsynet att förutsätta att detta krav är uppfyllt om banken i fråga har en kärnkaptitaltäckning på 6 % eller mer, dvs. 2 procentenheter över det lagstadgade minimikravet. Kreditillsynet ska alltid grunda sin analys på aktuell information och ta hänsyn till bankens olika riskexponeringar, kvaliteten på dess tillgångar, affärsutsikter och formell kapitaltäckning för att dra slutsatsen att banken är sund i grunden även mot bakgrund av den sannolika utvecklingen inom en nära framtid.

5.2 Maximala kapitalökningar

De högsta gränserna för ökning av kärnkaptitaltäckningen genom kapitaltillskott från fonden beräknas bli följande:

- Banker med en kärnkaptitaltäckning under 7 % kan rekapitaliseras upp till en maximal kärnkaptitaltäckning på 10 %.

⁽¹⁴⁾ Paragraf 2 i föreskriften.

- b) Banker med en kärnkaptaltäckning på mellan 7 och 10 % kan rekapitaliseras med upp till 3 procentenheter, men inte över en kärnkaptaltäckning på 12 %.
- c) Banker med en kärnkaptaltäckning på över 10 % kan rekapitaliseras med högst 2 procentenheter ⁽¹⁵⁾.

Banker som kommer att ha en kärnkaptaltäckning över 12 % efter statens kapitaltillskott ska styrka sitt behov av ett kapitalbidrag. Fonden kommer sedan att bedöma ärendet med hänsyn till bankens situation och hur utlåningen till realkonomin kan stimuleras.

En ansökan om en ökning av kärnkaptalet på över 2 procentenheter måste likaså styrkas med lämpliga dokument för att motivera behovet av ett så stort kapitaltillskott.

Fonden kommer att besluta om det faktiska belopp som ska tilldelas på grundval av en bedömning av olika riskfaktorer, affärsplaner och utsikter. De norska myndigheterna har förklarat att fonden kommer att avslå ansökan om den inte är övertygad om att det finns behov av statligt stöd enligt ordningen på grundval av de bevis som har inlämnats. Banker som är placerade i den högsta riskkategorin och som ansöker om en kapitalökning på över 2 procentenheter kommer att kontrolleras särskilt.

Fall där rekapitaliseringen kommer att uppgå till mer än 2 % av kärnkaptaltäckningen kommer att rapporteras till myndigheten.

5.3 Placering i riskklasser

Fonden ska placera varje bank i en av tre riskklasser, på grundval av objektiva kriterier ⁽¹⁶⁾. Riskklassen kommer att avgöra den ränta som ska betalas på kapitaltillskottet från fonden och kommer att vara fast under löptiden för avtalet mellan banken och fonden.

I föreskriften fastställs att banker med ett externt kreditbetyg från ett auktoriserat kreditvärderingsinstitut ska placeras i en riskklass enligt följande:

Riskklass	1	2	3
Kreditbetyg	AA- eller högre	Från A- till A+	BBB+ eller lägre

De norska myndigheterna har uppgett att få norska banker är värderade av internationella kreditvärderingsinstitut. Andra ban-

ker kreditvärderas emellertid regelbundet av de största norska bankerna. Banker som inte är kreditvärderade av ett auktoriserat kreditvärderingsinstitut kommer att bedömas enligt liknande principer som de som tillämpas av officiella kreditvärderingsinstitut ⁽¹⁷⁾.

De norska myndigheterna uppskattar att mycket få norska banker kommer att falla inom riskklass 1, att ett antal banker kommer att falla inom riskklass 2 och att de flesta bankerna kommer att placeras i riskklass 3 (omkring tre fjärdedelar av alla norska banker).

5.4 Rekapitaliseringsinstrument

Enligt lagstiftningen kan två alternativa kapitalinstrument användas, en klass 1-hybridsäkerhet ("fundsobligasjon") och ett klass 1-preferenskapitalinstrument ("preferansekapitalinstrument"). Båda instrumenten uppfyller villkoren för klass 1-kapital och kommer inte att vara förenade med rösträtt. Instrumenten ska ha preferensrätt till ett icke-kumulativt krav på årlig ränta om det blir överskott och om kapitaltäckningen är minst 0,2 % över de lägsta kraven på kapitaltäckning vid en given tidpunkt. Räntan ska täckas tills den antingen har betalats till fullo eller så långt överskottet räcker.

Kostnaden för rekapitaliseringen kommer att fastställas individuellt för varje bank på grundval av den tillämpliga räntesatsen. Dessutom kommer det att finnas ett påslag beroende på varje banks riskkategori och valt instrument.

De norska myndigheterna anser att systemet för att beräkna ersättningen för varje bank motsvarar den metod som fastställts av Europeiska centralbanken ⁽¹⁸⁾ i dess rekommendation av den 20 november 2008 ⁽¹⁹⁾ och att det följaktligen överensstämmer med riktlinjerna för rekapitalisering.

De norska myndigheterna har förklarat att de norska bankernas tillgångar i stor utsträckning är utelöpande räntetillgångar. För att minimera risken när det gäller räntesatsen kommer bankerna generellt sett att försöka ha samma förfallotid för räntesatskontrakten på båda sidor av balansräkningen. Om förfallotiden ska kunna anpassas måste de norska bankerna ha övervägande utelöpande ränteansvar. Mot bakgrund av detta har de norska myndigheterna föreslagit att ersättningen för en rekapitalisering

⁽¹⁷⁾ Detta innebär att ett antal kriterier såsom kärnkaptaltäckning, total avkastning, sammansättning och kreditkvalitet för utlåningsportföljen, deposition av en lånesats, förluster och riskexponering (kreditrisk, likviditetsrisk, marknadsrisk och operativ risk) kommer att bedömas. Fonden eller experter som anlitas av fonden kan använda de kreditbetyg som lämnas av de största bankerna som är verkamma i Norge, t.ex. kreditanalysen från DnB NOR (Norges största finanstjänstkoncern) som en utgångspunkt för att fastställa lämplig riskklass.

⁽¹⁸⁾ Nedan kallad ECB.

⁽¹⁹⁾ Nedan kallad ECB-rekommendationen.

⁽¹⁵⁾ Paragraf 2 i föreskriften.

⁽¹⁶⁾ Paragraf 10 i föreskriften.

grundas på avkastningen för antingen kortfristiga statliga värdepapper med sex månaders bindningstid eller statsobligationer med fem års bindningstid.

Enligt uppgift från de norska myndigheterna kommer bankernas kostnader för rekapitaliseringen under en femårsperiod att vara densamma oavsett vilket alternativ de väljer. Myndigheterna åskådliggör detta genom att jämföra den aktuella nettokostnaden för rekapitalisering för banker som utnyttjar det alternativ som grundas på avkastningen av femåriga statsobligationer och nettokostnaden för rekapitalisering för de banker som utnyttjar alternativet med avkastning på sexmånaders statliga värdepapper under en period på fem år ⁽²⁰⁾.

De norska myndigheterna anser därför att även om avkastningen för statliga värdepapper med sex månaders bindningstid är lägre i dag än avkastningen för de femåriga statsobligationerna kommer kostnaden för rekapitaliseringen för bankerna under en femårsperiod att bli densamma oavsett vilket alternativ de väljer.

5.4.1 Klass 1-hybridsäkerheten

Klass 1-hybridsäkerheten ska absorbera förluster efter stamaktiekapitalet (preferens med avseende på förlustabsorbering). Den är utformad som en inlösbar obligation utan fast löptid, med en fast ränta med utgångspunkt i räntan för norska statsobligationer, med följande påslag:

- 5,0 % för banker i riskklass 1.
- 5,5 % för banker i riskklass 2.
- 6,0 % för banker i riskklass 3 ⁽²¹⁾.

I linje med ECB-rekommendationen beräknas det minsta påslaget som den utfärdande bankens femåriga CDS-spreadar (marknadpris för kreditwappar) på efterställda fordringar under referensperioden den 1 januari 2007 till den 31 augusti 2008 plus 200 räntepunkter för driftskostnader plus ytterligare 100 räntepunkter för att avspegla hybridens överordnade ställning i förhållande till efterställda fordringar. Ett påslag tillämpas sedan för banker i riskklasserna 2 och 3.

De norska myndigheterna har uppgett att Norges Bank har uppskattat medianvärdet för efterställda kontrakt för CDS-spreadar för DnB NOR ⁽²²⁾, den enda norska bank som handlar med kreditwappar, till 100 räntepunkter för perioden från den 1 januari 2007 till den 31 augusti 2008 ⁽²³⁾.

För att stimulera återbetalning höjs räntan med 1 procentenhet efter det fjärde och femte året. Den högre räntan kommer att behållas för instrumentet till dess att återbetalning sker. För

⁽²⁰⁾ Baserat på avkastningen på sexmånaders statliga värdepapper som inköpts på en terminsmarknad.

⁽²¹⁾ Paragraf 11 i föreskriften.

⁽²²⁾ De norska myndigheterna har beräknat denna siffra baserat på summan av alla spreadar för ordinarie prioriterade bankobligationer ("senior bank bonds") i förhållande till statsobligationer och CDS-spreadar för efterställda lån i förhållande till prioriterade bankobligationer.

⁽²³⁾ För euroområdet har ECB däremot uppskattat medianen för alla A CDS-spreadar för efterställda skulder till 73 räntepunkter.

återbetalning krävs det tillstånd från Kredittilsynet, som måste kontrollera att kapitaltäckningskraven kommer att fortsätta att vara uppfyllda efter inlösen.

5.4.2 Klass 1-preferenskapital

Klass 1-preferenskapital ska klassificeras *pari passu* (förlusterna ska absorberas parallellt) som stamaktier. Det kan återköpas efter tre år. Instrumentet är utformat som en obligatorisk konvertibel och kommer att konverteras till stamaktier efter fem år, om det inte köps ut eller konverteras före detta. Instrumentet ska ha en fast ränta som räknas som den norska statsobligationssatsen med följande påslag:

- 6,0 % för banker i riskklass 1.
- 6,5 % för banker i riskklass 2.
- 7,0 % för banker i riskklass 3 ⁽²⁴⁾.

I linje med ECB-rekommendationen fastställs det minsta påslaget till 600 räntepunkter (500 räntepunkter för stamaktieriskpremier och 100 räntepunkter för att täcka driftskostnader). Ett påslag tillämpas för banker i riskklasserna 2 och 3.

Såsom konstateras ovan kan instrumentet köpas ut efter tre år. Metoden för att beräkna återbetalningsvärdet ska anges i avtalet med respektive bank och får inte vara lägre än det nominella värdet ⁽²⁵⁾. Tidig återbetalning ska t.ex. stimuleras genom en bestämmelse i avtalet om en ökning av återbetalningssatsen under det fjärde och femte året, vilket innebär att tidig återbetalning blir billigare jämfört med sen återbetalning.

Dessutom ska incitament för återbetalning i stället för obligatorisk konvertering garanteras genom att en konverteringssats fastställs vid slutet av femårsperioden. Denna konverteringssats är mer gynnsam för fonden än konvertering till det då rådande marknadspriset, och även mer gynnsam för fonden jämfört med återbetalning före utgången av femårsperioden (med andra ord ska den metod som används leda till en avsevärd minskning av antalet befintliga aktieägare).

De norska myndigheterna har förklarat att fonden ska ha rätt att konvertera instrumentet till stamaktier/primärkapital om preferenskapitalet utgör en betydande andel av bankens bokförda aktier. Fondens ska ange i avtalet med respektive bank vad som utgör en betydande andel. Gränsvärdet för en betydande andel får inte vara högre än 50 % ⁽²⁶⁾.

De enskilda avtalen kan även innehålla ett alternativ för banken att konvertera instrumentet till stamaktier/primärkapital om det "egna kapitalet" har skrivits ned avsevärt (med över 20 %). Metoden för att beräkna hur många aktier fonden ska motta vid konvertering ska anges i avtalet med respektive bank och ska

⁽²⁴⁾ Paragraf 12 i föreskriften.

⁽²⁵⁾ Paragraf 13 i föreskriften.

⁽²⁶⁾ Paragraf 12 i föreskriften.

garantera ett rimligt förhållande mellan återbetalningsvärdet och den potentiella vinsten å ena sidan och konverteringsvärdet och den potentiella förlusten å andra sidan ⁽²⁷⁾.

5.5 Beteenderegler

Enligt de norska myndigheterna kompletteras stödordningen av ett antal beteenderegler.

När det gäller kapitalbidrag ska fonden ställa villkoret att de används i linje med stödordningens syften, och att de inte får användas på ett sätt som motverkar dessa syften. Banken ska avstå från att utnyttja kapitalbidraget i sin marknadsföring eller för att bedriva expansiva affärsstrategier ⁽²⁸⁾.

Det finns även ytterligare begränsningar, t.ex. i) ett förbud mot löneökningar och andra förmåner för ledningspersonal fram till den 31 december 2010, ii) ett nästan totalt förbud mot bonusar för budgetåren 2009 och 2010 med ett förbud mot att betala ut upplupna bonusar efter detta, iii) ett förbud mot att ledningspersonal mottar aktier eller liknande till förmånliga villkor, och iv) ett förbud mot att inleda nya aktieoptionsprogram eller förlänga eller förnya befintliga sådana.

II. BEDÖMNING

1. Förekomst av statligt stöd

Följande fastställs i artikel 61.1 i EES-avtalet:

”Om inte annat föreskrivs i detta fördrag, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan de avtalslutande parterna.”

För att utgöra statligt stöd måste åtgärden först beviljas av staten eller genom statliga medel. Den anmälda stödordningen består av kapitaltillskott från fonden med medel från den nationella budgeten. För detta ändamål har en sammanlagd budget på 50 miljarder norska kronor anslagits till fonden.

Vidare ges stödmottagarna genom rekapitaliseringsåtgärderna möjlighet att säkra det kapital som de behöver till mer gynnsamma villkor än vad som annars skulle vara möjligt mot bakgrund av de rådande villkoren på finansmarknaderna. Med tanke på de nuvarande svårigheterna på kapitalmarknaderna anser övervakningsmyndigheten att den norska staten gör denna investering eftersom ingen marknadsekonomisk aktör skulle ha

⁽²⁷⁾ Om konverteringssatsen skulle fastställas som genomsnittet av det ursprungliga marknadspriset och marknadspriset vid konvertering säkras fondens vinstmöjlighet genom en motsvarande ökning av återbetalningsvärdet, vilket skapar symmetri mellan förlustrisken och den potentiella vinsten. Om konverteringssatsen skulle fastställas till marknadspris vid tidpunkten för konverteringen deltar fonden inte i förluster av aktievärdet före konverteringen. I ett sådant fall blir fondens vinstmöjlighet också mer begränsad.

⁽²⁸⁾ Paragraf 8 i föreskriften.

varit villig att investera till liknande villkor. Dessutom är den anmälda åtgärden selektiv eftersom endast norska banker som är sunda i grunden och inga andra finansinstitut eller företag är stödberättigade enligt ordningen. Detta ger stödmottagarna en ekonomisk fördel och stärker deras ställning jämfört med deras konkurrenter i Norge och i andra EES-stater. Stödordningen måste därför anses snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan de avtalslutande parterna.

Av dessa skäl anser övervakningsmyndigheten att den anmälda rekapitaliseringsordningen utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 61.1 i EES-avtalet.

2. Procedurbestämmelser

Enligt artikel 1.3 i del I i protokoll 3 ”ska Eftas övervakningsmyndighet informeras i så god tid att den bereds tillfälle att inkomma med synpunkter om eventuella planer att bevilja eller ändra stöd [...]”. Vidare fastställs det att ”den berörda Efta-statens åtgärder ska inte träda i kraft innan övervakningsmyndigheten har fattat eller kan anses ha fattat ett beslut om att godkänna detta stöd”.

Genom att anmäla rekapitaliseringsordningen den 28 april 2009 uppfyllde de norska myndigheterna kravet på anmälan. De har åtagit sig att inte genomföra ordningen förrän övervakningsmyndigheten har godkänt åtgärden, och uppfyller därför även frysningskyldigheten.

Övervakningsmyndigheten drar därför slutsatsen att de norska myndigheterna har fullgjort sina åtaganden enligt artikel 1.3 i del I i protokoll 3.

3. Förenlighet

3.1 Tillämpning av artikel 61.3 b i EES-avtalet och riktlinjerna för rekapitalisering

Enligt artikel 61.3 b i EES-avtalet är ”stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller för att **avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi**” (understrykning tillagd) förenligt med bestämmelserna i EES-avtalet.

Övervakningsmyndigheten bestrider inte de norska myndigheternas analys att den rådande globala finanskrisen har lett till att utlåningen till realekonomin på nationell nivå har begränsats. Om man inte gör något åt denna situation skulle det ha en systemeffekt på hela den norska ekonomin. Övervakningsmyndigheten anser därför att syftet med den anmälda stödordningen är att **avhjälpa en allvarlig störning i den norska ekonomin**.

På grundval av artikel 61.3 b i EES-avtalet antog övervakningsmyndigheten i januari 2009 riktlinjer för rekapitalisering, där reglerna för bedömning av stöd som beviljas i form av rekapitalisering inom ramen för den rådande finanskrisen fastställs. Övervakningsmyndigheten bedömer därför den anmälda stödordningen på grundval av bestämmelserna i riktlinjerna för rekapitalisering.

I riktlinjerna för rekapitalisering fastställs följande: "I det rådande läget på finansmarknaderna kan rekapitalisering av banker tjäna **flera syften**. För det första bidrar rekapitaliseringar till att återställa den finansiella stabiliteten och till att återställa det förtroende som behövs för att utlåningen mellan banker (interbankutlåningen) ska återhämta sig. [...] För det andra kan rekapitaliseringar bidra till att säkra utlåningen till realkonomin" ⁽²⁹⁾. Dessutom "måste bankerna ha tillgång till kapital på tillräckligt förmånliga villkor för att rekapitaliseringen ska bli så effektiv som möjligt. Å andra sidan bör de villkor som en rekapitaliseringsåtgärd är förenad med garantera lika konkurrensvillkor och på längre sikt en återgång till normala marknadsvillkor. Statliga ingripanden bör därför vara **proportionerliga** och **tillfälliga** och utformade så att de ger bankerna ett incitament att köpa ut staten så snart marknadsförhållandena tillåter det [...]. Medlemsstaterna bör i alla lägen se till att rekapitaliseringen av en bank **grundar sig på ett reellt behov**" (understrykning tillagd) ⁽³⁰⁾.

De anmälda åtgärderna måste därför uppfylla följande villkor:

- Lämplighet (om åtgärden är lämplig för att uppnå de fastställda målen): stödåtgärden måste vara välriktad för att uppnå målet att främja finansiell stabilitet och utlåningen till realkonomin.
- Nödvändighet: stödåtgärdens belopp och utformning måste vara nödvändiga för att nå det fastställda målet ⁽³¹⁾.
- Proportionalitet: de positiva effekterna av stödåtgärden måste avvägas på lämpligt sätt mot snedvridningen av konkurrensen, så att snedvridningen begränsas till minsta möjliga för att uppnå åtgärdens syften.

3.2 Lämplighet

Övervakningsmyndigheten måste först bedöma om den föreslagna åtgärden, dvs. statlig rekapitalisering av banker som är sunda i grunden, är en lämplig åtgärd för att nå det fastställda målet att främja finansiell stabilitet och utlåningen till realkonomin.

Övervakningsmyndigheten inser att kreditinstitut kan behöva extra kapital under de nuvarande marknadsförhållandena för att garantera ett tillräckligt kreditflöde till hela ekonomin, och därigenom förhindra att krisen fördjupas ytterligare. Dessutom har osäkerhetsfaktorerna för de ekonomiska utsikterna försvagat förtroendet för finansinstitutens långsiktiga soliditet. Rekapitalisering av banker som sunda i grunden bör bidra till att garantera att finansinstituten är tillräckligt starkt kapitaliserade för att bättre stå emot eventuella förluster och upprätthålla normal utlåningsverksamhet.

⁽²⁹⁾ Punkterna 4 och 5 i riktlinjerna för kapitalisering.

⁽³⁰⁾ Punkt 11 i riktlinjerna för kapitalisering.

⁽³¹⁾ Mål C-390/06 *Nuova Agricast mot Ministero delle Attività Produttive*, dom av den 15 april 2008 (ännu ej offentliggjord), punkt 68. Domstolen ansåg följande: "Såsom framgår av dom i mål 730/79 [...] är ett stöd som skulle förbättra det gynnade företagets finansiella situation, men som inte är nödvändigt för att uppnå de mål som anges i artikel 87.3 EG, inte förenligt med den gemensamma marknaden."

Att tillföra kapital till banker som är sunda i grunden kan därför anses vara en lämplig åtgärd för att se till att det råder gynnsamma förhållanden för utlåningen till realkonomin enligt kravet i riktlinjerna för kapitalisering.

3.3 Nödvändighet

Stödåtgärdens belopp och utformning måste vara nödvändiga för att nå det fastställda målet, med hänsyn till de rådande exceptionella omständigheterna. Det kan därför anses att endast stöd till banker som är sunda i grunden är nödvändigt för att nå de fastställda målen.

De norska myndigheterna räknar med att den anmälda stödordningen kommer att träda i kraft i maj 2009 och löpa i 6 månader. Sista datumet för inlämnande av ansökningar om kapitaltillskott kommer att fastställas 6 veckor före utgången av sexmånadersperioden (ungefär i slutet av september 2009).

Dessutom är kapitaltillskotten avsedda att vara tillfälliga. Ordningen innehåller incitament för att uppmuntra bankerna att betala tillbaka det tillskjutna kapitalet och ett antal viktiga beteenderegler har fastställts, vilka utgör ett ytterligare incitament för en återgång till normala marknadsförhållanden.

Eftersom de norska myndigheterna har begränsat ordningens räckvidd genom att besluta att den ska vara tillfällig anser övervakningsmyndigheten att de har begränsat det eventuella statliga stödet till den rådande situationen på finansmarknaderna och de allvarliga störningar som för närvarande finns i den norska ekonomin.

I riktlinjerna för rekapitalisering betonas att det är viktigt att göra en distinktion mellan i grunden sunda, välpresterande banker och nödlidande, mindre presterande banker ⁽³²⁾.

De norska myndigheterna har förklarat att endast banker som är sunda i grunden är berättigade att delta i den anmälda stödordningen. På grundval av den information som lämnas av bankerna när de ansöker om kapitaltillskott och på objektiva kriterier (formella kapitaltäckningskvoter, analys av varje banks olika riskexponeringar, kvalitet på tillgångar, affärsutsikter etc.), kommer Kredittilsynet att fungera som en "spärr" och bedöma om banken i fråga är sund i grunden. Stödordningen kommer endast att vara öppen för banker som Kredittilsynet anser uppfylla kraven för klass 1-kapital "med god marginal, även med beaktande av den sannolika utvecklingen inom en nära framtid" ⁽³³⁾.

Man kan därför dra slutsatsen att den anmälda stödordningen uppfyller den distinktion som görs i riktlinjerna för rekapitalisering och att den inte kommer att användas för att rekapitalisera banker som inte är sunda i grunden.

⁽³²⁾ Punkt 12 i riktlinjerna för rekapitalisering.

⁽³³⁾ Paragraf 2 i föreskriften.

Eftastaterna ska garantera att rekapitaliseringar av banker grundas på ett reellt behov⁽³⁴⁾. I december 2008 genomförde Norges Bank ett stresstest av de sex största norska bankerna. Testet visade ett negativt scenario där resultatet var att bankerna skulle göra förluster på i genomsnitt 2,3 % av sina riskvägda tillgångar. Enligt den simulerade negativa utvecklingen uppskattade Norges Bank att behovet av rekapitalisering av de tio största bankerna skulle uppgå till omkring 34 miljarder norska kronor. På grundval av dessa slutsatser har de norska myndigheterna uppskattat att 50 miljarder norska kronor kommer att vara tillräckligt för att möjliggöra en ökning av kärnkapitalet hos alla norska banker med i genomsnitt 2,3 %. Stödordningens budget uppgår därför till 50 miljarder norska kronor.

Storleken på det kapitaltillskott som har föreslagits av de norska myndigheterna har följaktligen samband med de specifika förhållandena på den norska bankmarknaden. De norska myndigheterna har fastställt maxgränser för ökningen av kärnkaptaltäckningskvoterna genom kapitaltillskott från fonden, som är kopplade till storleken på den berörda bankens befintliga kärnkaptaltäckningskvot under 7 % kan således ansöka om rekapitalisering för att komma upp till en kärnkaptaltäckningskvot på högst 10 %⁽³⁵⁾. Banker med en kärnkaptaltäckningskvot mellan 7 och 10 % kan rekapitaliseras med upp till 3 procentenheter, men inte över en kärnkaptaltäckningskvot på 12 %. Banker med en kärnkaptaltäckningskvot över 10 % kan endast ansöka om ett maximalt tillskott av kärnkaptaltäckningskvot på upp till 2 procentenheter.

Såsom konstateras ovan kommer det faktiska beloppet för ett kapitaltillskott att beslutas av fonden och anges i avtalet med den sökande banken. Dessutom kommer sökande banker som är viktiga systemmässigt sett att ges förtur, och därigenom garanterar man att även målet att återupprätta finansiell stabilitet beaktas⁽³⁶⁾. Dessutom kommer fonden att kräva ytterligare bestyrkanden när det gäller ansökningar om kapitaltillskott på över 2 procentenheter för att kontrollera behovet av ett så stort kapitaltillskott.

Alla fall där ett kapitaltillskott på över 2 % har gjorts kommer att rapporteras till övervakningsmyndigheten.

Fonden kommer även att kräva ytterligare bestyrkanden för alla ansökningar där det föreslagna kapitaltillskottet kommer att leda till att den sökande bankens kärnkaptaltäckningskvot överstiger 12 %. Fondens följaktligen att kunna kontrollera om en bank är i behov av ett statligt ingripande trots att den redan har en hög kapitaliseringsnivå. Övervakningsmyndigheten konstaterar att denna situation främst rör små sparbanker som har begränsade möjligheter att finansiera sig själva. Dessa banker utgör en liten andel av marknaden (endast 11 % av de sammanlagda banktillgångarna), och är främst aktiva på lokala marknader. Om en banks särskilda behov inte bestyrks tillräckligt kommer fonden att avslå ansökan.

⁽³⁴⁾ Punkt 11 i riktlinjerna för rekapitalisering.

⁽³⁵⁾ Eftersom banker med en kapitaltäckningskvot under 6 % i allmänhet inte kommer att vara berättigade enligt ordningen kommer den högsta ökningen för banker i denna kategori att vara 4 procentenheter. Såsom nämns i fotnot 9 ovan finns det mycket få banker som har en kärnkaptaltäckningskvot under 7 %.

⁽³⁶⁾ Paragraf 2 i föreskriften.

På grundval av dessa överväganden drar övervakningsmyndigheten slutsatsen att den anmälda stödordningen är utformad på ett sådant sätt att det garanteras att kapitaltillskott grundas på ett reellt behov.

3.4 Proportionalitet

Avslutningsvis måste övervakningsmyndigheten bedöma om villkoren för kapitaltillskotten är sådana att de leder till att stöden begränsas för att konkurrensen ska snedvridas så lite som möjligt så att de fastställda målen uppnås.

Enligt riktlinjerna för rekapitalisering är den bästa garantin för att konkurrenssnedvridningarna begränsas att ersättningen ligger nära marknadspriserna⁽³⁷⁾. Härav följer att rekapitaliseringen bör utformas så att hänsyn tas till varje finansinstituts marknadsställning. Dessutom bör ersättningsvillkoren vara sådana att banken har ett incitament att köpa ut staten så snart som möjligt. Bedömningen av den övergripande utformningen av rekapitaliseringsåtgärderna bör därför omfatta följande faktorer: syftet med rekapitaliseringen, den mottagande bankens soliditet, ersättningen, incitament till utträde ur stödordningen och skyddsåtgärder mot stödmisbruk och konkurrenssnedvridningar.

Syftet med åtgärden och bankernas soliditet har behandlats ovan. Vid fastställandet av den totala ersättningen måste följande faktorer beaktas på lämpligt sätt:

- Den mottagande bankens riskprofil.
- Det valda instrumentets egenskaper.
- Utträdesincitament.
- Lämpligt referensvärde för riskfri räntesats⁽³⁸⁾.

I riktlinjerna fastställs en lämplig metod för att beräkna kostnaden för rekapitaliseringar genom hänvisning till den metod som anges i ECB-rekommendationen. Denna metod omfattar beräkning av en "priskorridor" på grundval av olika faktorer, där ersättningskravet för efterställd skuld utgör den nedre gränsen och ersättningskravet för stamaktier utgör den övre gränsen. Både den lägre och den högre gränsen är sammansatta av en kombination av avkastning på statsobligationer och påslag. Särforhållandena hos enskilda finansinstitut och Eftastaterna bör avspeglas när man beräknar priskorridoren i ett givet läge. Övervakningsmyndigheten kommer även att godta alternativa beräkningsmetoder under förutsättning att de leder till högre ersättningar än ECB:s metod⁽³⁹⁾.

Den fastställda avkastningen på efterställda skulder beräknas följaktligen som avkastning på statsobligationer plus CDS-spreadar för de utfärdande bankerna plus 200 räntepunkter för att

⁽³⁷⁾ Punkt 19 i riktlinjerna för rekapitalisering.

⁽³⁸⁾ Punkt 23 i riktlinjerna för rekapitalisering.

⁽³⁹⁾ Punkt 30 i riktlinjerna för rekapitalisering.

täcka driftskostnader och tillhandahålla incitament till utträde. För andra hybridinstrument som har liknande ekonomiska egenskaper som efterställda skulder avspeglas dessa instruments företräde genom att inbegripa ytterligare 100 räntepunkter.

De norska myndigheterna har fastställt att klass 1-hybridsäkerheten faller inom ovannämnda beskrivning och har beräknat ersättningen för detta instrument som avkastningen på statsobligationer plus 5,0 % för banker som har placerats i riskklass 1 (påslaget är 5,5 % respektive 6,0 % för riskklass 2 och riskklass 3). De har uppgett att Norges Bank har uppskattat DnB NOR:s CDS-spreadar (den största norska banken och den enda norska bank som det finns CDS-uppgifter för) till 100 räntepunkter. Eftersom de relevanta uppgifterna inte finns för de övriga norska bankerna har myndigheterna tillämpat samma påslag för alla banker. Om man tillämpar ECB-metoden ger det ett minsta påslag på 400 räntepunkter. Som det konstateras ovan är det minsta påslaget i den anmälda stödordningen 500 räntepunkter, och den uppfyller därför riktlinjerna i detta avseende.

Den erforderliga ersättningen för stamaktier beräknas som avkastningen på statsobligationer plus en aktieriskpremie på 500 räntepunkter plus 100 räntepunkter för att täcka driftskostnader och tillhandahålla incitament till utträde. För andra instrument med liknande ekonomiska egenskaper som stamaktier (inklusive instrument utan fast löptid som konverteras till stamaktier) ska den erforderliga ersättningen ligga nära den som gäller för stamaktier.

De norska myndigheterna har fastställt att klass 1-preferenskapitalinstrument faller inom ovannämnda beskrivning och har beräknat ersättningen för detta instrument som avkastningen på statsobligationer plus 6,0 % för banker som har placerats i riskklass 1 (påslaget är 6,5 % respektive 7,0 % för riskklasserna 2 och 3). Om man tillämpar ECB-metoden ger det ett minsta påslag på nära 600 räntepunkter och man kan därför dra slutsatsen att påslaget för preferenskapitalinstrumentet är i linje med riktlinjerna för rekapitalisering.

Den andra komponenten i ersättningen är avkastningen på statsobligationer⁽⁴⁰⁾. Den anmälda stödordningen grundas på den norska femåriga statsobligationen. Enligt ordningen ges emellertid sökande banker alternativet att binda ersättningen till sexmånaders statliga värdepapper. Övervakningsmyndigheten konstaterar att den sexmånaders rörliga räntan för närvarande är cirka 1 procentenhet lägre än den femåriga fasta räntesatsen för statsobligationer. Ersättningen skulle följaktligen i dag bli cirka 1 procentenhet lägre för en bank som utnyttjar alternativet med ersättning som grundas på den rörliga sexmånadersräntan.

De norska myndigheterna har hävdade att de två sätten att prissätta kapitaltillskotten normalt sett är likvärdiga. De åskådliggör detta genom att beräkna ersättningen baserat på både den femåriga norska räntesatsen för statsobligationer och den aktuella nettokostnaden för sexmånaders statliga värdepapper på den

framtida marknaden under en femårsperiod. Detta bygger på teorin att pariteten mellan fast och rörlig ränta kommer att garanteras med tiden.

Även om beräkningarna bygger på förväntningar och det inte kan garanteras att räntan alltid kommer att stämma med prognoserna drar övervakningsmyndigheten slutsatsen att det på grundval av tillgängliga uppgifter är sannolikt att den ersättning som är bunden till sexmånaders statliga värdepapper kommer att ligga inom den priskorridor som fastställts enligt den metod som beskrivs ovan. Övervakningsmyndigheten har även beaktat det faktum att påslagen ligger över det minimum som krävs enligt riktlinjerna för rekapitalisering.

När de erforderliga referensvärdena för räntesatser och de aktuella instrumentens egenskaper har behandlats är nästa steg i bedömningen av ersättningen att avgöra stödmottagarnas riskprofil.

Såsom konstateras ovan ska fonden placera varje bank i en av tre riskklasser på grundval av objektiva kriterier⁽⁴¹⁾. Riskklassen kommer att avgöra den ränta som ska betalas för kapitaltillskottet. I bilaga 1 till riktlinjerna för rekapitalisering ges mer information om hur stödmottagarnas riskprofil ska bedömas och där anges även kapitaltäckning, storleken på rekapitaliseringen, nuvarande CDS-spreadar, kreditvärdering och utsikter för den sökande banken som relevanta indikatorer.

Övervakningsmyndigheten anser att tillräcklig hänsyn tas till dessa olika indikatorer i den bedömningsmetod som fonden har valt och som beskrivs ovan i punkt I.5.3, och att den följaktligen leder till en lämplig klassificering av den sökande banken när det gäller risker.

De norska myndigheterna har inbegripit ytterligare 50 räntepunkter i ersättningen för banker i riskklass 2 och ytterligare 100 räntepunkter för de banker som är placerade i riskklass 3. De förklarar att detta beror på de skillnader som har observerats mellan kredit spridningen för DnB NOR:s efterställda skulder och andra norska bankers efterställda skulder som påslag på DnB NOR:s uppskattade CDS-spreadar. Spridningen mellan den lägsta och den högsta avkastningen befanns inte vara större än cirka 100 räntepunkter och påslagen för medium- och högriskklasserna fastställdes därför till 50 respektive 100 räntepunkter.

Den sista komponenten i ersättningen som fastställs i riktlinjerna är inbyggda incitament för utträde ur ordningen. I detta avseende konstaterar övervakningsmyndigheten att ersättningen för klass 1-hybridsäkerheten (som kan köpas ut när som helst) ökas med 1 procentenhet per år under det fjärde och femte året och bibehåller denna högre ränta till återbetalningen. När det gäller klass 1-preferenskapitalinstrumentet är återbetalning endast möjlig efter 3 år, och i slutet av det femte året konverteras instrumentet automatiskt till stamaktier. I föreskriften fastställs det emellertid att 1. återbetalningen inte får vara lägre än det nominella värdet och ska öka under det fjärde och femte året, och 2. att konvertering till aktier i slutet av det femte året ska

⁽⁴⁰⁾ Detta fastställs på följande sätt i ECB-rekommendationen: "Summan av i) genomsnittlig avkastning på EMU:s femåriga referensobligation under 20 bankdagar före kapitaltillskottet, och ii) den genomsnittliga nationella avkastningsspridningen i finansinstitutets etableringsland under referensperioden den 1 januari 2007 till den 31 augusti 2008."

⁽⁴¹⁾ Se fotnot 17.

ske på villkor som ger banken incitament för att köpa ut instrumenten innan den automatiska konverteringen sker. De norska myndigheterna har också uppgett att konverteringssystemet, som ett ytterligare incitament för återbetalning, även ska vara mer gynnsamt för fonden än en konvertering till det då rådande marknadspriset, vilket kräver en avsevärd minskning av antalet aktieägare.

Med hänsyn tagen till alla dessa faktorer anser övervakningsmyndigheten att den anmälda stödordningen ger en sammanlagd ersättning i linje med de principer som fastställs i riktlinjerna för rekapitalisering.

Förutom ersättning och incitament till utträde omfattar riktlinjerna för rekapitalisering skyddsåtgärder mot missbruk och konkurrensnedvridningar. Eftastaterna är skyldiga att införa effektiva och genomförbara nationella skyddsåtgärder som garanterar att det tillskjutna kapitalet används till att upprätthålla utlåningen till realekonomin för att se till att stödet verkligen används för att finansiera realekonomin⁽⁴²⁾. I detta avseende konstaterar övervakningsmyndigheten att den anmälda stödordningen innehåller beteenderegler för de banker som beviljas kapitaltillskott för att se till att medlen inte används för andra ändamål än att stödja utlåningen till realekonomin. I paragraf 6 i föreskriften garanteras att fonden regelbundet informeras om de stödmottagande bankernas utlåningspolicy. Paragraf 8 innehåller ett krav på att banker som beviljas kapitaltillskott ska åta sig att endast använda detta enligt stödordningens syfte, vilket är att främja utlåningen till realekonomin, och i paragraf 14 ges fonden befogenhet att vidta åtgärder för att garantera att villkoren för kapitaltillskott efterlevs.

Avslutningsvis konstaterar övervakningsmyndigheten att de norska myndigheterna inte har infört några andra åtgärder som rör statligt stöd för banksektorn.

4. Slutsatser

På grundval av denna bedömning anser övervakningsmyndigheten att den stödordning för tillfällig rekapitalisering av banker som är sunda i grunden för att främja finansiell stabilitet och utlåningen till realekonomin som de norska myndigheterna pla-

nerar att genomföra är förenlig med EES-avtalet i den mening som avses i artikel 61 i avtalet jämförd med riktlinjerna för rekapitalisering.

De norska myndigheterna påminns om sin skyldighet att lämna årliga rapporter om genomförandet av ordningen enligt artikel 21 i del II i protokoll 3 jämförd med artikel 6 i beslut nr 195/04/KOL.

De norska myndigheterna påminns även om att alla planer på att ändra denna stödordning måste anmälas till övervakningsmyndigheten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Eftas övervakningsmyndighet har beslutat att inte göra invändningar mot den anmälda stödordningen för tillfällig rekapitalisering av banker som är sunda i grunden för att främja finansiell stabilitet och utlåningen till realekonomin på grundval av artikel 61 i EES-avtalet jämförd med riktlinjerna för rekapitalisering.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Norge.

Artikel 3

Endast den engelska texten är giltig.

Utfärdat i Bryssel den 8 maj 2009.

På Eftas övervakningsmyndighets vägnar

Per SANDERUD
Ordförande

Kurt JÄGER
Ledamot av kollegiet

⁽⁴²⁾ Punkt 39 i riktlinjerna för rekapitalisering.